Aikovatko puolueet tappaa — kansanliikkeen?

Wreden paroonisuvussa on miehiäkin: „Parkanon parooni" G. Wrede

Paroonisuvun terve vesa.

*

Hra Kivinen!

*

Vieläkö löytyy natsaijumiehiä?

*

Terve, ylioppilaat!

*

Hegel, Marx, päämääriä.

*

Pommeja y.m.

SINIMUSTA

Lapuanhenkinen viikkojulkaisu

Päätoimittaja: Heikki Asunta

Lapua, 17. 5. 1931. Hinta 3:— N:o 11.

„Parkanon paroonin"

tervehdys Sinimustan lukijoille

Maamme, rakas maamme oli tahrattu Venäjän vallankumouksen jälkeen. Kun Suomi oli irtautunut Venäjästä omaksi valtioksi, alkoi sosialistien myrkkypata kuohuta yli laitojensa. Sen höyry hurmasi kansamme enemmistön ja oli tukahuttaa koko ihmisyyden maassamme. Silloin tuikahti esiin kansan hengen pyhä liekki. Se levisi leviämistänsä ja sai aikaan lopulta sen, että maamme jalo valkoinen vähemmistö vuonna 1918 sammutti ilmitulen sosialistien myrkkypadan alta. Ja se luulikin, että hiillos vähitellen sammuu itsestänsä. Kokemattomina nämä sammuttajat luulivat nyt suorittaneensa työnsä loppuun ja lähtivät kotitanhuvillensa jatkamaan omia hommiansa jättäen jaloja johtajia valtion laivalla viilettämään. Mutta mitä nyt? Nyt syöksyivät sammutusaikana turvaluoliinsa kyykistyneet, sosialistien myrkyllisellä uniaineella huumaamat suojasankarit valtiolaivamme peräsimeen. He suostuttelivat sammutuspuuhissa väsyneet varomattomat kansalaiset irtautumaan peräsinvarresta ja luovuttamaan sen heille. He sanoivat: »kuinka te mustat, nokiset sammuttajat, jotka aivan suotta hävititte tulen meidän kulttuuripatamme alta, ilkeätte tarttua valtiolaivan puhtaaseen peräsinvarteen ja kuraisilla kengillänne saastuttaa paikan, joka kuuluu intelligensille ja vapaamuurareille. Hellittäkää äkkiä peräsimestä ja joutukaa meidän saunaamme. Me toimitamme teille hyvää itämaista huumauslöylyä ja hienoa marxilaista saippuaa. Kun olette puhdistuneet meidän saunassamme ja pyytäneet typeryytenne anteeksi, tulkaa vasta sitten auttamaan meitä, ohjaamaan valtiolaivaa.»

Isänmaallista kansallishenkeä alettiin vapaussodan jälkeen kaikin voimin tukahduttaa. Sehän on sosialismin ja täplikkään intelligenssin mielestä kauhea rikos. Toistakymmentä vuotta vanha piintynyt valtiollinen kura peitti jo Suomen maata. Yhtä vanha itämainen huumaushöyry oli nukuttanut Suomen kansan. Kuorsattiin kilvan. Mutta Etelä-Pohjanmaan tasangolla, jossa tuuli estää lumenkin tarttu- ja karttumista, oli kurakerros ohuempi kuin muualla. Räjähti maanpinta kuran painosta ja kansanliikkeen pyhä tulenliekki leimahti. Räjähdyksen tärinästä ja pyhän liekin valosta heräsivät Kosola, Herttua, Koivisto ja muut vanhat rintamamiehet. He hieroivat silmiänsä, kaapivat korvanjuuriansa ja katselivat ikkunasta pihalle. He äkkäsivät kuran paljouden, pudistelivat päitänsä ja karjasivat talonväellensä: »Äkkiä talikot, sontikourat, lapiot ja varsiluudat kuntoon! Nyt alkaa kova siivoomisen ja puhdistuksen touhu. Maamme on kauttaaltansa lian vallassa. Se on kyllä tunkioon ja peltoon peitettyä hyvää Jumalan lahjaa, mutta ei se sovi olla seinävieruissamme, ei lastemme kisatanterilla, ei ihmisten kulkupaikoilla.»

Kun nyt kuraa alettiin tutkia, niin siinä vilisi kaikenmoinen maanalainen karja. Sieltä löytyi myyriä, rottia, sammakoita, kasimatoja, turiloita, sontiaisia ja sisiliskoja. Työn kiireessä ei voinut estää, että muutamat tästä jalosta karjasta loukkaantuivat ja menettivät henkensä. Tätä siivoustyötä kestää ja tätä on kiristettävä ja laajennettava, jos haluamme luoda maahamme siedettävät olot.

Jos ei muistoni petä, niin Vaasan läänissä oli ennen kaksi ensiluokan kuntaa, Kurikka suomenkielinen ja Vöyri hurrikielinen. Kuntalaiset olivat itsetakeiset, työteliäät, tyystät, säästäväiset, suorat, iloiset ja tyytyväiset. Kunnat olivat äveriäät. Kunnilla niinkuin myös kuntalaisilla oli rahaa ja viljasäästöjä. Lainaaminen ja lahjan otto pidettiin isona häpeänä. Oma ansaitsema oli arvokas, lahjaksi saatu arvotonta, häpeällistä. Näin olivat asiat noin 60 vuotta taaksepäin. Ajattelen, jotta jos senaikaiset kurikkalaiset ja vöyriläiset olisivat päivän pohtineet ja toisen päättäneet Suomen valtiollisia asioita sekä keskenänsä valinneet jonkun senaikaisen »Ukko Pekan» isännöitsijäksi, olisi meidän rakas Suomen maa tällä haavaa onnellinen, äveriäs, velaton valtakunta, jossa rauha, rakkaus (keskinäinen) ja puhtaat tavat kukoistaisivat. Suomen syöpäläiset potkivat vapaussodan jälkeen, rintamamiesten nukkuessa, Ukko Pekan, Mannerheimin ja muut kansallishenkiset päämiehemme pois paikoiltansa ja ovat saattaneet maamme mitä kurjallisimpaan asemaan. Maamme on isoksi osaksi myyty amerikanjuutalaisille. Kansamme on hullutettu, työhalu ja säästäväisyys tukahutettu, valkoisia ryöstetään puille paljaille. Lainatut ja ryöstetyt varat on käytetty ainoastaan suuren punaisen sikalan ylläpitoa varten. Suomessa on pulska sikala. Herää, Suomen koko kansa! Herää, pyhä kansallishenki. Herätkää, rintamamiehet, ja pysykää hereillä. Kova työ alkaa, mutta meillä on Jumala ja Ukko Pekka puolellamme. Iloisesti työhön. Hei! Hei! Niin kauan lahtaria tarvitahan, kuin sikoja pruukatahan.

Parkanossa toukokuulla 1931.

G. W r e d e.

Ylioppilaille

Teen teille, vartijat, kunniaa.
Lyön teidän kanssanne kättä.
Te taaskin katsoitte ruoskijaa
päin naamaa värähtämättä.

Kun kaikki muut oli suostuneet,
kun kulki kyyryssä kansa,
te kalvat vanhat ja ruostuneet
taas veditte huotristansa.

Taas syttyi katseenne palamaan.
Löi sydän sydämen mukaan.
Ja hourekuvia valamaan
ei jäänyt veljistä kukaan.

Ei! Joukko nuori ja peloton
taas katsoi suorana seisten
päin kitaa Moolokin rovion,
päin surmaa barbaaripeisten.

Nää, kansa! Suomut on karisseet!
Jo käänny Damaskon tieltä.
Ei vielä seireenit lumonneet
sun parhaimmistosi mieltä.

Nyt surun seiteissä lippu on
ja veli hurtille myöty.
Mut merkki kostajan tuomion
on hurttain otsiin jo lyöty!

Snellmanin päivänä 1931.

HEIKKI ASUNTA

Kätenne, ylioppilaat!

Syyttä ei ylioppilasnuorisoa sanota maan toivoksi. Aina, kun vanhempi väki on jo turtunut mukavuudenlepoonsa, on kultaisen lyyran nuoriso, ainakin se osa siitä, jonka juuret ovat syvällä isänmaata rakentavassa kansassa, povellaan elättänyt suurta heimotietoisuutta ja säilyttänyt sen polvesta toiseen. Kun valtiolliset vainotuulet ovat henkineet jäätävää viimaansa yli kansallisten keväittemme, on ylioppilasnuoriso rohkeilla otteilla lämmittänyt kansaa suuriin uskomuksiin. Ja raskaina kohtalonhetkinä on isänmaallinen ylioppilasnuoriso näyttänyt esimerkkiä: sanoista tekoihin! Kalevaisen heimomme uhrimielen vaalijana on tämä nuoriso viime vuosikymmeninä sekä syttynyt että lyönyt.

Inkeri, elimellinen osa meistä itsestämme, on kuoleman kurimuksessa. Punainen caesarismi uhkaa tallata sen rautaisen anturansa alle. Koko Suomen paras aines on herännyt. Yli kaikkien maakuntien tuovat isänmaan miehet ja naiset kokouksin, adressein ja lähetystöin ilmi Suomen kansan vaatimuksen: Inkeri ei saa hukkua, Inkeri on pelastettava! Kaukainen, suuri Englantikin, virallinenkin Englanti, on havahtunut kysymään: mitä on tekeillä? Jo viikkoja on kansamme katse kohdistunut valtiovaltaamme: mitä tekee eduskunta, mitä tekee hallitus? Vastauksen tiedämme: ei mitään —.

Kansallisen herättäjämme J. V. Snellmanin patsaalle marssii hänen syntymänsä 125-vuotispäivänä ylioppilasnuorisomme in corpore. Herättäjä, katso maatasi, katso valtikankantajia — mutta katso meitäkin, me olemme hereillä! Neuvostolähetystön edustalla seisoo Akateeminen Karjala-Seura Inkerin lippu ja oma lippunsa suruharsoon kiedottuina. Ylioppilasosakunnat marssivat ohi hulmuavine lippuineen. Mielenosoitus, rohkea, vakuuttava, velvoittava — ensimäinen laatuaan koko maailmassa.

Kätenne, ylioppilaat! Se oli miehen työ, iskevä, vakavankaunis. Kalevaisen hengen näyte.

Valtikankantajat! Onko teillä vielä otsaa, kylmin, turtunein päin sivuuttaa kansamme parhaat toiveet? Sitooko suunne vieläkin Tarton valherauhan paperipalanen?

Ent. civis.

Provokaattori

Äskettäin on Aktivisti-lehdeltä muutaman kuukauden ajan elatuksensa saanut mies Urho J. Kivinen myynyt jälleen rahasta itsensä Turun Sanomille, joka on kaikkien sellaisten miesten kaatopaikka. Mainittu »mies» kirjoittaa muka Lapuan Liikkeen uutta historiaa tavalla, joka oikein ajattelevissa kansalaisissa herättää syvää sääliä ja osoittaa samalla, millä tasolla sellainen sanomalehti on, joka ottaa vastaan moisen raukan kuumehoureiset sepustukset. Lehti luulee äärimmäisimmässä typeryydessään vihdoinkin saavansa lyödä viimeisen naulan Lapuan Liikkeen ruumisarkkuun ja samasta riemusta pyytää päästä osalliseksi moni muu lehti, joka suurin otsakkein julkaisee moiset »paljastukset». Ilmestyi taas kerrankin erinomainen tilaisuus antaa ulkomaille sensatio-ainesta toivossa, että maamme arvo taas laskisi jonkun pisteen ja obligatioitten kurssi painuisi mahdollisimman alas Lapuan Liikkeen »tihutöiden» ansiosta. Eiköhän mainitun lehden toimittajalla olisi taas riittävästi ainehistoa lähteä Amerikkaan saarnamatkalle selostamaan kurjia olojamme.

Suurella surulla täytyy todeta, että yhteiskunnassamme on päivä päivältä alkanut ilmestyä tuollaisia kurjia raukkoja kuin titulus Kivinen on, joka kaupittelee vaivaisista penningeistä itseään milloin siellä milloin täällä, omaksuen joksikin ajaksi mielipiteet, jotka hän seuraavana päivänä on valmis vaihtamaan äärimmäisimpiin vastakkaisiin mielipiteisiin — rahasta, jota hänelle tyrkytetään, kun hän sepittelee entisistä elättäjistään tuulesta temmattuja sairaalloisen mielikuvituksensa sanelemia juttuja. Tänään hän on tuon surullisen kuuluisan Turun Sanomien ovella kurjine kyhäyksineen, joista toimitus riemulla ojentaa rahat. Huomenna tapaamme taas hänet Sosialidemokraatin ovella anelemassa almuja — oltuaan siellä jo aikaisemminkin viemässä »arvokkaita tietojaan». Ylihuomenna soittaa hän varmaan jo Neuvostolähetystön salaperäisiä ovikelloja tietoisena siitä, että sieltä ne suurimmat rahat sittenkin heltiävät miehelle, joka on onnistunut pääsemään nykypäivien politiikan kaikista kiintoisimmille tähystyspaikoille.

Oletteko tavanneet koskaan kurjempaa suomalaista tyyppiä kuin tämä Kivinen-tyyppi on? Ja oletteko tavanneet koskaan typerämpiä sanomalehtimiestyyppejä kuin ne, jotka nielaisevat tuollaisen raukan tekeleet ja julkaisevat ne muka suuremmoisina paljastuksina ja uutena historiankirjoituksena Lapuan Liikkeestä. Punaryssän lahjusrahat ja bolsheviikkimyrkky ovat syvältä ehtineet jo myrkyttää yhteiskuntamme elinjuuria, kun sieltä tällaisia kasvannaisia nousee päivänvaloon. Lapuan Liike ei luonnollisesti vähääkään kärsi tuollaisten raukkojen edesottamisista, niitä on esiintynyt ennenkin ja liike on niistä huolimatta kirkastuneena ja puhdistuneena kulkenut eteenpäin ja voittanut uusia kannattajia. Mutta yhteiskuntamme sisäisen olemuksen kannalta katsoen ovat tuollaiset ilmiöt mitä surkuteltavimpia, sitä enemmän mitä useammin sellaisia ilmaantuu. Niitten ilmiöitten esiinloihtijoina, ruokkijoina ja kasvattajina on sellaisilla lehdillä kuin Turun Sanomat ja Sosialidemokraatti oma inhoittava osuutensa. Silloin kun journalistiikka painuu niin alas kuin se monilla tahoilla viime aikoina on painunut, olisi niiden, jotka vielä jaksavat nähdä yli tuollaisen lokaryöpyn, noustava jyrkkänä rintamana puhdistamaan sanomalehdistön ilmapiiriä ja antamaan jyrkän tuomion tuollaisille puhtaasti provokatoorisille ilmauksille, jotka sanomalehdistöömme ovat jo syvälti pesiytyneet ja joita siellä rahan voimalla pyritään ruokkimaan ja pitämään yllä. Ja ennenkaikkea sellaisten tyyppien, kuin mainittu Kivinen on, oikea paikka on punaryssien paratiisi eikä tämä maa, jonka inhoittavimpia pesänsä likaajia hän on.

Hätähuuto

Moskova kasvattaa vuosittain tuhansia ja taas tuhansia nuorukaisia, joiden palavana haluna on päästä käsiksi kaikkeen siihen, mitä me pidämme arvossa. Kaikkeen siihen, minkä vartijana maamme on kautta aikojen seissyt ja jona kansamme oman onnensa uhalla täytyy edelleen seistä.

Mutta onko meillä mitään asettamista vastapainoksi Moskovan suunnitelmille? Ja onko meidän nuorisossamme yhtä paljon positiivista kuin itäisessä naapurissa negatiivista? — Ehdottomasti ei —. Meidän nuorisomme on suurelta osaltaan rappeutunutta. »Hamekulttuuri» kukoistaa oikein toisessa potenssissaan. Nuorisomme pitää hauskempana pölyisiä tanssisaleja ja kiiltäviä parkettilattioita kuin tarttumista raskaaseen kivääriin, joka kumminkin ennenpitkää, joko aikaisemmin tai myöhemmin, ratkaisee maan kohtalon.

Vielä surkeampaa on se arvostelu ja kohtelu, minkä osaksi nuorisomme ja vielä sen parhaimmiston keskuudessa syntynyt Sinimustajärjestö on osakseen saanut. Eikö koululaisella saa olla isänmaata? Vai pitäisikö perustaa jotain bolsheviikkikerhoja? Se kai sallittaisiin paremmin.

Me olemme kaikki tietoisia siitä, millaisella omaotteisuudella nuoriso tarttuu asiaan. Eivätkö jo sankarihaudoissa lepäävät tuhannet nuorukaiset ja koululaiset ole osoitus siitä, että nuoriso tarpeen tullen vie puhtain ja ennakkoluulottomin mielin aatteensa perille.

Avun on tultava ennenkuin se on myöhäistä! Sinimustain on ehdottomasti saatava julkisesti tehdä sitä suuriarvoista työtä marxilaisuuden hävittämiseksi toveri- ja seurustelupiireistään, mikä ehkä kerran voi koitua pelastukseksi maalle! Pois puoluejuonittelut koulujen johtokunnilta ja opettajilta! Se ei kuulu heidän tehtäviinsä. Ja isänmaallisuus arvoonsa jo koulun penkillä!

V—jo P—ra.

Virastot puhdistettava

N. s. yhteisellä kansalla on virkakomennosta epäilevä käsitys, mihin monenkin virastonkävijän oma kokemus on antanut sytykettä. Nykyjään ei kylläkään virkanyrkkejämme suurin piirtein katsoen voida sanoa syyllisiksi samoihin synteihin kuin heidän edeltäjiään muutama vuosikymmen sitten, sillä entisen jäykkyyden, kankeuden, virkatärkeyden ja byrokratismin tilalle on tullut eloisampaa, notkeampaa, jopa liiallistakin avosuisuutta. Kehityksen „henki“ on demokratisoidessaan virkakunnankin kumminkin riistänyt siltä joitakin vanhan ajan „ritarihyveistä“, jotka virastojen sisäiselle hengelle antoivat sen sisällön, minkä nykyoloissa, itsenäistyneessä valtakunnassa luulisi olevan yhtä tärkeän ja toivotun kuin ennen suuriruhtinaanmaassakin.

Epäilemättä on virkakuntamme tutkintopätevyydeltään edeltäjiään parempi, mutta joissakin suhteissa tämä „kompetentimpi“, standardikasvatuksen ja standardisivistyksen saavuttanut virkamiespolvi on jäljellä entisestä. S.o. entispolven ritarihyveet näyttävät suurelta osalta tyystin puuttuvan. Mistä sitten johtuu, että niin on ja mitä nuo kaivatut ritarihyveet ovat? Selitys voisi muodostua tavattoman laajaksikin. Sanaan ritarihyve sisältyy koko menneen polven traditiot, sivistynyt ihminen niiltä päiviltä, jolloin hän ei ollut standardiolento, sielun aateluus muinoin, jolloin nykyajan tunteeton ja itsekäs materialismi, liberalismi ja vallaukumousvuosikymmenten ranskalainen „siveys“-oppi ei ollut vielä kuin muutamien „edelläkävijöitten“ omaisuutta. Tutkittaessa sitä, mikä sisältyy entisaikaan, ja vertaillessa sitä nykyisyyteen riittää ajatukselle yllin kyllin työalaa ja havaintopohjaa ja erotus selviää. Tarkkaillessamme olosuhteita ja etsiessämme syitä, jotka ovat aiheuttaneet näin räikeän muutoksen, voimme epäilemättä sanoa erään painavimman syyn. Tämä on se, että demokratia on tehnyt ihmisen juurettomaksi. Ihmisjoukot, joitten sukujuuret, perhetraditiot ja elämänosa olivat vuosisatoja kiinteytyneet määrättyyn elintapaan, ammattiin ja ympäristöön, kiskoi „kehitys“ mitä kirjavimpiin uusiin olosuhteisiin, elintapoihin, ammatteihin ja ympäristöihin, joihin orientoitumisen ajan epävarmuus, uusien olosuhteitten epävakaisuus, kilpailun ja tieltätunkemisen hillittömyys, on tehnyt vaikeaksi. Vanhan ajan kiertävä tuhattaituri ja aikaansa „edellä“ ollut „cagliostro“ on saanut kymmeninja sadointuhansin seuralaisia itselleen. Tämä keskuudessamme elävä “liikkuvien seurakunta“, jonka jäseniä on jokaisessa ammattikunnassa, on luonnollisesti vailla niitä „ritarihyveitä“, jotka sen „alkukodissa“ vieläkin vallitsevat, ja on se henkiseltä kokoonpanoltaan nousukashenkistä, egoistista ja enemmän itseään kuin yhteiskuntaa säilyttävää.

Tarkkaillessamme demokratisoitunutta virkakakuntaamme eräältä puolen, havaitsemme, että valtion toimet, vaikkakin ovat enimmältä osaltaan alipalkattuja, ovat hyvin haluttuja etupäässä sen takia, että niihin sisältyy, puhumme tietenkin sääntöpalkkaisista toimista, enemmän varmuutta toimen säilymisestä kuin yksityisillä toimialoilla. Kilpailun näistä toimista väitetäänkin muodostuneen toisinaan tasoltaan sellaiseksi, etteivät „ritarihyveet“ tule siinä suurestikaan kysymykseen. Vain henkilöt, joilla on „parempia“ tuttavuussuhteita, kuuluvat tulevan huomioon otetuiksi, ja jos useammalla on „kandidaatteja“, saa paras etuilija miehensä tahi naisensa läpi. Kuuluupa kiihko päästä valtion leipään olevan eräillä tahoilla niinkin suuri, että koetetaan syödä vanhoja pois, jotta päästäisiin joko itse tahi saataisiin „vaimon serkku“ tahi „sedän poika“ tilalle. Tällaisen intrigoinnin, johon useat virastomme kuuluvat olevan syntipukkeja, sanotaan olevan useasti aivan hillitöntä, joissa edellämainittu paras etuilija useinkin osaa valmistaa „yleisen mielipiteen“ puolelleen. Tällainen ei suinkaan ole valtion edun mukaista, sillä tuollaiset leipäkeinottelut häiritsevät pahasti virastojen työrauhaa! Samalla on suorastaan rikollista tuoda yksityisiä sukulaisten tahi omia afäärejään ja pyrkimyksiään virastoihin ja sekoittaa, kuten usein on käynyt, lukuisia valtion virkamiehiä yksityisjuoniinsa. Kerrottakoon tässä esimerkiksi muudan kuvaava juttu virastohengestämme:

Erääseen virastoon toimitettiin eräs mies, jolla oli toinenkin valtion toimi, muutamaan apulaisen virkaan. Nyt tämä „apulais-virkamies“ alkoi „valmistaa“ eräälle lueskelevalle vaimonsa serkulle paikkaa „sivuvirastossaan“. Kun ei „poissyötävä“ henkilö kuulu olleen mitenkään epäkelpo toimeensa, piti tämä syötämän laittamalla ovela häväistysjuttu, jonka hyvänä pohjana oli vuosikausia kestänyt alkuvalmistus. Kun kysymyksessä oli mies, niin laitettiin tietenkin peliin nainen ja varmemmaksi vakuudeksi järjestettiin naiselle lapsikin! Juttu maalattiin mitä mustimmin värein. „Apulais-virkamies“ kävi vaimoineen „ilmiannolla“ eräässä „vississä paikassa“ puoli- sanoo puoli vuotta „vissin tapauksen“ jälkeen valmistaen tätä ennen virastoihmiset kaikessa hiljaisuudessa „salaisuuteensa“. No oikeusjuttuhan siitä tuli ja tietysti, kun juttu kuuluu olleen silkkaa humpuukia ja pelkkiin puheisiin ja „vannomisiin“ perustuva, tuli siitä kirkas ja häpeällinen häviö. „Vastapuoli“ ei kuulu hälinäaikana olleen „miksollaankaan“ selittäen, että se parhaiten nauraa, joka viimeksi nauraa. Koko virasto kuohui vuoden ajan toinen toistaan kummempia juttuja ja „syyllinen“ eristettiin täydellisesti. Suljettujen ovien takana kuiskuteltiin monissa hengin ja „kantajalle“ sateli neuvoja joka puolelta. Jokainen oikeudenkäyntitilaisuus „selostettiin“ ja sotaneuvotteluja pidettiin, mutta kaikki oli turhaa, häviö tuli. Luonnollisesti tuli vastahaaste, kysymys humpuukijutun kuluista ja herjauksesta, mutta luuletteko nyt, että yksikään henkilö tästä virastosta tiesi todistaa siitä, mitä ent. „kantaja“ ja „virkatoveri“ oli vuoden päivät huoneesta huoneeseen hypäten kuiskutellut ja millä oli „ilmiantoaan“ perustellut. Eikö mitä! Päinvastoin oli mitä „paras toverihenki“ ilman mitään haukkuja ja „perusteluja“ ent. „kantajan“ puolelta vallinnut! Voiko oikeus muu-

ta tällöin kuin vapauttaa vastaajan! Viraston „oikeudentunto“ oli tyydytetty ja „koston henki“ heräsi oikeuden syyttömäksi havaitsemaa miestä kohtaan! Henkilöt, jotka olivat „ystäviä“ lakituvassa, ollessaan todistajia, eivät malttaneet salata riemuaan ja olla edes varovaisia, vaan menivät julkeasti kantelemaan ja valehtelemaan laitoksen ylimmälle päällikölle samasta asiasta, josta eivät todistajina sanoneet mitään tietävänsä, saadakseen vihaamansa henkilön erotetuksi. Ja kaiken kukkuraksi viskattiin tämän henkilön, syyttömän henkilön päälle äskeisten todistajien taholta herjaus, ettei mokomalla ole kunniaa olemassakaan! Todistajain palkatkin perittiin, niitä ensin asianomaiselta edes vaatimatta, ryöstövoudin kautta, vaikka esim. eräältä niistä, „syötävä“ henkilö mieskohtaisesti tiedusteli, mitä hän on velkaa, saamatta vastausta. Oltiin siis vihaisia, että piti todistaa, mutta „omanarvontunto“ ei estänyt kuulemasta valehtelijain kuiskeita!

Mitä on sanottava tällaisesta virastohengestä, joka ei anna oikeuden päätöksillekään mitään arvoa, vaan koettaa vaikuttaa siihen, ettei toista syvimmin herjannut ja perättömän ilmiannon tehnyt henkilö tulisi lain edessä vastaamaan puuhistaan ja että monet rupeavat suorastaan asianajajiksi? Ja minkä arvoisia valtion virkamiehiä ovat sellaiset, jotka eivät anna oikeudelle apua sen tutkiessa puolueettomana tällaista „juttua“, vaan salaavat oikeudelta ne „perusteet“, joilla he itse ovat tulleet toisen „syyllisyydestä“ vakuutetuiksi! Ja kaikkein kummallisinta asiassa on, että henkilö, joka yli kaksi vuotta on saanut osakseen mitä hävyttömintä ja avonaisinta vihamielisyyttä, saa kaiken kukkuraksi laitoksen päälliköltä salaisen muistutuksen „käytöksestään“, mutta ilmiantaja ja valhettelija on saanut „arvon“ ylennystä, lisäluottamusta ja tukuttain „sinutteluoikeuksia“.

Sellainen alhainen taso, jolla edelläkerrottu ja lukemattomat muut historiat osoittavat suuren osan virkamiehistöämme olevan, täytyy tulla korjauksen alaiseksi. On ehdottomasti toimittava siihen suuntaan, että tällaiset intrigöörit ja virastohengen turmelijat saavat tukevan käden kaulukseensa ja heidät nostetaan — tunkiolle, jonne he kuuluvat. Virastojen suunsoittotilaisuudet täytyy lopettaa ja käytännölliseen virkakelpoisuuteen vaatia sellainen lisäys, että ei mikään saa horjuttaa virkamiehen käsitystä siitä, että hänen pitää aina menetellä suoraan ja rehellisesti ja että hän on nimenomaan valtion palvelija eikä omien tahi jonkun kaverinsa pyyteiden ajaja ja advokaatti. Älköön kiellettäkö ilmeisiä tosiasioita ja ruvettako peittelemään mitä törkeintä työterroria!

On ehdottomasti katsottava, keitä virkamiehiksi otetaan, että heillä ainakin on selvillä sivistyneen ihmisen tavat ja että he kunnioittavat ennen kaikkea Jumalaa ja isänmaata ja säädettyjä lakeja. Monista tapauksista päättäen luulisi, että virastot ovat vain virkamiehiä varten ja että valtion aikaa saa haaskata tuntikaupalla päivittäin toisten hammastamiseen ja esim. virkojen aukioloaikana siihen, kenet nyt virkaan otetaan, keiden anomuksista henkilökohtaisista syistä annetaan nahkoja, ja kuka kulloinkin on syötävä virasta.

On suorastaan ihme, että tällaiset monet hiljaisesti „savustettavat“ virkamiehet lainkaan jaksavat tehdä tehtäviään, ja varmaankin monen hermohoitolan tai mielenvikaisten laitoksen virkamiesasukin historia voisi paljastaa hiljaisia kärsimysmysteerioita ja rumia asioita niistä henkilöistä ja syistä, jotka hänet sinne ovat saattaneet. Mutta jyrsijät menestyvät, hakevat uusia uhreja himoilleen ja — saavat virkaylennyksiä! Kunnon ihmisetkin tällaisessa ympäristössä tylsistyvät piittaamattomuuteen eikä kenelläkään ole voimaa eikä rohkeutta edes puhua epäkohdista pelon takia, että joutuvat edellä kuvatun „käsittelyn“ alaisiksi. Ja lopuksi. Kaikki se, mitä edellä on sanottu, pitää paikkansa laajemmassakin mielessä. Se antaa läpileikkauksen koko yhteiskuntaruumiistamme. Tässä valossa asioita katsoen ei ole ihme, että se osa kansaamme, jonka mentaliteetin läpileikkauksessa hahmoittuvat entisaikojen ritarihyveet, on reagoinut voimakkaasti mädännäisyyttä vastaan ja tuntee nyt voimansa ja samalla tehtävän laajuuden, kun se katsoo puhdistuksen hetken tulleen. Se juonittelu, vehkeily ja omanvoiton pyyteinen kaupankäynti, joka on vallassa, on saatava loppumaan ja Kalevan kansan temppeli ja temppelin esitanner on puhdistettava „rehellisistä“ kauppamiehistä. Mutta niiltä henkilöiltä, jotka vastedes astuvat tätä kansaa palvelemaan, yksilön tahi yhteiskunnan palveluksessa ollen, niiltä täytyy vaatia sitä, mitä nykyinen mätäkausi ja „vaikutusvaltainen“ osa sen asukeista nauraa ja parjaa, — vanhoja Kalevan kansan ritarihyveitä.

„Sinimusta.“

Jo on taivas sinimusta.
Ja kuolleen raukea maa
on vartonut pelastusta,
sadetuulien suhinaa.

Ja kasvit imivät maasta
pois kaiken kosteuden.
Jo polttava, suolainen saasta
toi ruskean myrkytyksen.

Mutt' ukkonen jyrähti julki
Ja salaman välähdyksen
yli sadepilvi kulki
kevätmyrskynä kohisten.

Ja mustien pilvien alta
kilo loisti auringon.
Säde sinkosi taivahalta
yli vihreän nurmikon.

Veikko Lehtonen.

KONSTIT OVAT MONET

meidän vastustajillamme koettaessaan parjata ja halventaa Lapuan Liikettä. Uusimpia noista »konsteista« lienee m. m. lehtemme n:ssa 9 jo mainittu vastustajiemme tapa julkisuudessa nimitellä L·L:n kannattajia kommunisteiksi, josta m.m. toimittaja K. P. Eerolaisen herjaaminen on elävänä esimerkkinä.

Ketä sitten ovat nuo vastustajat, jotka meitä tuolla tavalla herjaavat? Tiedämme, että ne ovat ensi sijassa sosialistit ja niiksi itseään nimittävät kommunistit sekä lähinnä heitä nuo aatetoverinsa tähän asti porvareiksi nimitetyt vaaleanpunaiset edistysmieliset sekä myöskin erinäiset pukarit muista puolueista. Mutta mainitsen myös pari esimerkkiä sellaisista nykyään kiihkeistä L.L:n vastustajista, jotka ovat aikoinaan kuuluneet kannattajiemme riveihin. Muutama sana selitykseksi tästä.

Siirrymme ajassa vuoden taaksepäin. Hommattiin juuri talonpoikaismarssia Helsinkiin vastapainoksi hukuttavalle kommunismin saastalle. Oli kysymyksenä, ketä täältä eräästä Savon pitäjästä lähtee osanottajiksi tuohon marssiin, ja olikin jo ehdolla eräitä. Silloin saapui pari omasta mielestään »silmäntekevää« herrasmiestä vaatien ehdottomasti mukaan pääsyä, ja lähetettiinkin heidät pitäjämme edustajiksi. Nyt ovat nuo herrat kuitenkin kansanliikkeen kiihkeitä vastustajia ja herjaajia, ja tällaisilta on allekirjoittanutkin jo kommunistin nimen kuullut. En voinut kylläkään ilman muuta uskoa, että miehen mieli voi noin vain muuttua, joten tiedustaakseni sitä tarjosin toiselle yllämainituista herroista Ajan Sanaa tilattavaksi, mutta hän kieltäytyi ottamasta näytenumeroakaan ilmoittaen, ettei hän voi moista liikettä kannattaa. Tämä herrasmies on muuten suojeluskunnan luottamustoimessa paikkakunnallamme. Mistä syystä sitten tällaiset ottivat osaa talonpoikaismarssiin? En luule erehtyväni, jos sanon, että saadakseen jotakin yksilöllistä kunniaa ja nimensä kuuluviin. Sellaistahan se on, että tulokset kyllä nautittaisiin, mutta työtä niiden saavuttamiseksi ei tehtäisi. Ja toiseksi, kukas sen kissan hännän nostaa, ellei kissa itse.

Tuollainen kunnian tavoittelu on mielestäni jo enemmän kuin halpamaista, ja sitä pahempi, kun vielä paikkakunnallamme löytyy sellaisia kurjia selkärangattomia olioita, m.m. kunnallisissa luottamustoimissa olevia henkilöitä, jotka ovat tilaisuudesta riippuen kansanliikkeen kannattajia tai vastustajia, mikä milloinkin paremmin lyö leiville. Parempi on rehellinen vastustaja kuin tuollainen vilpillinen kannattaja, josta on vahinkoa enemmän kuin hyötyä. L.L:n kannattajat! Kavahtakaamme tuollaisia ystäviämme, jotka kaivavat maata altamme! Yhdyn kirjoittajaan Sinimustan n:ssa 9: Rivit tiiviiksi! Vastatuulet puhaltavat.

Hugo Ahlfors.

L.L:n päämäärät selviksi kaikille

Kun uskonnonpilkka, työmaaterrori y.m. kommunistien ahkerat puuhailut ryssien hyväksi nostattivat maansa parasta ajattelevat kansalaisemme lapualaisten johdolla taisteluun tätä saastaista toimintaa vastaan, oli kansanliikkeellä yksi ja yhteinen päämäärä. Sitä eivät kaikki ensin tahtoneet uskoa, mutta suuri asia ja ehkä vielä suurempi vaara, että yhtäkkiä löydämme itsemme ryssien keskeltä, sai hitaammatkin lämpenemään. — Nytkin tuntuu yhden ja toisen usko taas horjuvan. Innostus, joka sai ihmeitä aikaan, alkaa taas hälvetä. Mahdottomuus ei ole, että käy samoin kuin v. 1918 jälkeen. Se, joka silloin taisteli maansa vapauden puolesta, ei voinut aavistaa, että kiitävän hetken kuluttua Suomen porvaritkin jo katsoivat soveliaaksi työskennellä tärkeimmissäkin asioissa, jo ainakin silloin täysin tietoisesti isänmaataan vastaan taistelevien kotipolsujen kanssa. Siksi olisi suurella huolella etsittävä keino, joka kokoaa ja koossapitää kaikki ne kansalaiset, jotka L. Liikettä tukivat silloin, kun innostus oli suurin, sekä lisäksi vielä muitakin. Yksi sellainen keino lienee se, ettei L. L:n laskuun saada panna mitään, ei suurempaa eikä pienempää asiaa, joka ei kuulu kommunismin vastustamiseen. Tietenkään ei voida estää L.L:n kannattajia lausumasta mielipiteitään asiasta mistä hyvänsä, mutta muista asioista puhukoon jokainen nimiinsä tai jonkun muun yhdistyksen tai liikkeen puolesta, sillä L.L:n kannattajat tarvitaan kaikki yhdessä rivissä. Siihen pitää mahtua sekä raittius- että ryyppymiehen ja yhtä ja toista siltä väliltä, sillä henkilölle, joka puolustaa ja suojelee isänmaataan verensä ja henkensä uhraten, on paljon annettava anteeksi. Vai kuinka? En muuten tahdo väittää, etteivätkö sellaiset voimakkaat järjestöt kuin L.L. on, voisi saada läpi yhtä ja toista sangen hyödyllistä ja asiallista muutakin parannusta kuin mitä pidän sopivana ohjelmaan, mutta jo taistelussa kommunismia vastaan suoritettu saavutus on niin suuri voitto, ettei yksikään muu nykyisistä järjestöistämme voi maalleen yhtä suurta palvelusta tehdä, vaikka ohjelmassa olisikin useampia numeroita. — Siis päämäärät kaikille selviksi.

J. K. »Lapualainen«, jos Sinulla on suinkin tilaisuutta, selitä työläistuttavillesi tai työtovereillesi liikkeen päämäärä, että me uuden koetuksen hetkenä olisimme vahva kansa!

»Lapuanaatteen kannattaja«.

Provokaattori Urho Kivinen

Vasemmalla: Tuleva punaupseerikokelas Urho J. Kivinen harjoittelee perusasentoa punapaidassa Lapuan maantiellä. Yritys hyvä kymmenen.

Oikealla: Kivinen Lapuan aseman edustalla konstaapelin seurassa saatuaan luottopiletin Siltasaarelle.

Kivinen pyrkii lapualaisten palvelukseen.

Viime syksykesällä saapui niin Lapuan Liikkeen kansliaan kuin Aktivistillekin Urho J. Kiviseltä monia kirjeitä, jotka olivat kovin isänmaallisia ja joissa tehtiin myöskin ilmiantoja eräitä L. L:n vastustajia kohtaan. Kivinen asui tällöin Jurvassa Tainuksen kylässä jonkun vanhemman naisen luona ja selitti olevansa opiskelija ja myöskin toimineensa aikaisemmin sanomalehtimiehenä, m.m. „Kotimaa"-lehden toimittajana. Kivinen lähetteli Aktivistiin jatkuvasti kirjoituksia, joista pari korjattuna julkaistiinkin. Lehti sai yhdestä hänen kirjoituksestaan painokanteen ja Kokkolan raastuvanoikeudessa sakkoja. Näiden menestysten jälkeen Kivinen alkoi lähetellä pyyntöjä päästä Aktivistin palvelukseen tai L. L:n kansliaan. Osoitukseksi, millaisia keinoja Kivinen, jota ei Lapualla kukaan tuntenut, käytti, lainataan tähän otteita hänen kirjoittamistaan kirjeistä:

„Jurva, joulukuun 2 päivänä 1930.

K. Herra Toimittaja.

Olen iloinen saadessani olla Aktivistin avustajana. Siten voin toimia Isänmaan asian edistämiseksi ja siitä on myöskin minulle ollut hyötyä, se reklaami, jonka nimeni lehtenne välityksellä on saanut, on ollut minulle suuriarvoinen ja auttanut minua taloudellisissa vaikeuksissani. Olen nim. tällä kertaa sopivan toimen puutteessa. Ensi kesäksi toivon pääseväni johonkin sanomalehteen kesätoimittajaksi, jollaisena viime kesänä olin „Kotimaassa". — Enkö ehkä voisi päästä Teidän lehteenne ensi kesäksi kesätoimittajaksi. Anteeksi että olen näin rohkea, mutta ettehän pahastu.

Parhainta menestystä Aktivistille suuressa tehtävässään.

Kunnioittavasti
Urho J. Kivinen

P. s.

Suonette anteeksi, että vaivaan puhumalla yksityisasioistani, mutta en muutakaan voi kun oletan, että olette henkilö, joka ymmärtää tilannettani. Tunnen helpoitusta voidakseni jollekin kertoa elämäni surullisen tarinan. Ehkä Teistäkin on mielenkiintoista kuulla millainen on se henkilö, joka Kivisen nimellä kirjoittaa Aktivistiin. — Olen syntynyt 1910 Kuusjoella. Äitini oli kahdeksan viikkoa ennen syntymistäni tullut Amerikasta. Isästäni en tiedä yhtään mitään — en edes nimeäkään. (Olen siis äpärälapsi). Ollessani nelivuotias äitini meni naimisiin. Äidilläni oli jonkunverran varoja ja isäpuoleni, 25 vuotta äitiäni nuorempi, nai oikeastaan vain rahat, ei äitiäni. Äidille ja minulle hän oli kovin ilkeä. Minua hän suorastaan pahoinpiteli. Naapurien väliintulo useasti vain säästi henkeni. — Ollessani 14-vuotias perustettiin korpikulmallemme kansakoulu. Minut valtasi erinomainen halu päästä sinne oppilaaksi. Isäpuoleni sanoi jyrkästi ei. Mutta minä olin yhtä jyrkkä. V. 1926 olin suorittanut kansakoulukurssin ja sain 7:ssä oppiaineessa arvosanan hyvä. Luin paljon ja kirjoittelin turkulaiseen „Uuteen Auraan" jo v. 1927, jolloin olin vasta 17-vuotias. Mutta isäpuoleni mielestä olin hullu ja hän toimitti minut mielisairaalaan. En tiedä olinko hullu, sillä ei olisi ihme vaikka järki olisikin sammunut pimeyteen siinä tilanteessa jossa olin. Mielisairaalasta päästyäni jonkun päähänpiston vaikutuksesta lahjoitin viimeiset rahani kotipitäjäni suojeluskunnalle. . . . ."

Sitten seuraa Kivisen pitkä selostus vaiheistaan kulkurina ympäri valtakuntaa „väliin sikaarilaatikot jaloissa". Kivinen jatkaa kirjettään:

»Koljonvirran taistelu» eli Kivisen aselepo Lapuan sillalla.

„Viime kesänä olin kesätoimittajana eräässä lehdessä. Sanomalehden toimittaminen oli minusta erittäin hauskaa. Nyt asun täällä Jurvassa erään hyväntahtoisen henkilön luona jolta saan toistaiseksi ruan ja asunnon. Lukujani haittaa rahojen puute. Ja kuten tiedätte kirjoitan Aktivistiin ja lisäksi kiroan onnetonta kohtaloani, ankaraa ja raudankovaa elämää. Tällä kertaa en tiedä mihin täältä on lähdettävä jonkun ajan kuluttua. — En tiedä sammuuko elämäni lopuksi yöhön kuten Kiven ja Kramsun vai ammunko ehkä jonain synkkänä hetkenä kuulan ohimooni.

Tervehtien Urho J. Kivinen"

*

Jurva, joulukuun 21 p:nä 1930.

K. Herra Kosti Eerolainen
Kokkola

Suonette anteeksi, että taasenkin vaivaan Teitä kirjeilläni, mutta kun minua suuresti ihmetyttää se H:gin raastuvanoikeuden raakalaismainen tuomio, joka Teidän osaksenne on tullut niin sallinette ehkä minun lausua ajatuksiani sen johdosta. Ette varmaankaan kaipaa minun lohdutustani, enkä minä siihen kykene, enkä yritäkään, mutta käsittääkseni on varmaan hyvin raskasta joutua tuollaisen raakalaismaisen mielivallan uhriksi, maassa, jonka sanotaan olevan sivistysmaa ja jossa puhutaan länsimaisesta lakipohjaisesta yhteiskuntajärjestyksestä. Varmaan se, että tunnette olevanne syytön, auttaa Teitä kestämään ja saanenko sanoa, myöskin se, ettette ole yksin. Moni kärsisi mielellään Teidän sijassanne, jos siihen tilaisuus tulisi. Sopii toivoa, että Turun Hovioikeus, jos se vielä noudattaa lakia ja laintarkoitusta, kumoaa tuomionne, mutta jos ei sekään toive toteudu, niin silloin, saatte luottaa siihen varmasti Teidät vapautetaan — vaikka väkivalloin, jos ei muuten käy päinsä, niin vaikkapa sitten siirtymällä nykyisestä „kansanvaltaisesta" hallitusjärjestelmästä fascistidiktatuuriin. Tämä ei ole vain minun puhettani, eikä joiden muidenkaan, vaan tunnen, että se on sykähdys koko kansakunnan elämäntahdista, sen itsesuojeluvaistot kun alkavat herätä.

Kun sinä päivänä, jolloin H:gin r. o:n tuomio Teille annettiin, radiokuuluttaja virallisen kylmällä äänellä luki päätöstä koskevan uutisen, niin ensin epäiltyäni korviani tokko olin kuullut oikein, mutta mikä täytyi uskoa, koska muutkin sanoivat kuulleensa samoin, en voinut olla pusertamatta kättäni nyrkkiin ja kohottamatta äänetöntä kirousta niille, joiden mielestä kahden kommunistin pidättäminen on törkeimpiä rikoksia. Tässä on tapahtunut jotain kameaa, jotain ennentuntematonta, sivistyskansan arvoa alentavaa, ajattelin. Ja kun nyt tänä sunnuntaipäivänä istun kolkossa asunnossani, jonka kolkkoutta vielä lisää akkunasta avautuvat synkät, yksitoikkoiset maisemat ja synkänharmaat rakennukset ja pilvinen taivas, josta aurinko vain vaivoin pilkistää esiin, niin kolkkouden ja tyhjyyden tunnetta sielussani ei voi olla lisäämättä Teidän kohtalonne. Jouduttuani omassa elämässäni kokemaan hyvinkin vaikeita hetkiä, olen oppinut ymmärtämään muiden kovaa kohtaloa. Mielestäni tehdään väärin kun tahdotaan koventaa kriminaalirikollistenkin rangaistusta, sillä rikoksiin on omat syynsä, joille tekijät itse ei paljoakaan voi. Nielaisen puremätta ihmisyyden, humanismin, aatteen ja valistusfilosofien sitä koskevat mietelmät ja toivon ajan, jolloin yhteiskunta toisella tavalla — ihmisyyden nimessä — suhtautuu erehtyneisiin jäseniinsä — koittamista. Mutta jos voidaan vaatia suurempaa humaanisuutta tavallisiin rikollisiin nähden, jos ihmisyyden vaatimuksia kerran heihin olisi sovellutettava, niin kuinka paljoa enemmän ihmisyyttä loukkaavaa onkaan, että vankiloihin suljetaan ei edes aivan syyttömiä vaan vielä lisäksi sangen ansioituneita miehiä, niinkuin tässä tapauksessa on asianlaita.

Toivon hartaasti, että voitte kestää kaiken mitä osaksenne tulee — ja toivokaamme että kerran valkenee päivä, jolloin oikeus vallitsee nykyisen mielivallan tilalla. Mielihyvällä — iloiten — kärsisin sijassanne. jos se olisi mahdollista, mutta ehkä minä muutenkin pian saan Teitä seurata — vankilaan.

Ottakaa vastaan syvimmän kunnioitukseni ja myötätuntoni vakuutus.

Tervehtien

Ystävänne: Urho J. Kivinen.

Kivinen saapuu Lapualle.

Monien pyyntöjensä ja valituksiensa jälkeen päätettiin ottaa Kivinen Aktivisti-lehteen tilausten kerääjäksi ja hän saapuikin tammikuussa Lapualle. Miehen ulkoasu ei suinkaan ollut luottamusta herättävä. Vaatteet olivat repaleiset ja jalkineista ei ollut tietoakaan. Sitäpaitsi oli mies muutenkin epäsiisti ja teki vas-

tenmielisen vaikutuksen. Kun hän lisäksi oli raajarikko, ei voinut ajatellakaan hänen lähettämistään matkoille maaseudulle. Niin mieluista' kuin hänen palauttamisensa Jurvaan olisi Aktivistille ollutkin, voitti säälintunne ja Kiviselle luvattiin joksikin aikaa työtä Aktivistin konttorissa osotteiden kirjoittajana y. m. hommissa. Lehden kustannuksella puettiin hänet siistiin pukimiin, jollaisia hän tuskin koskaan oli sitä ennen päällään pitänyt, ja lehti kulutti heti hänen kanssaan varoja useita tuhansia markkoja. — Heti kuitenkin huomattiin, että Kivinen oli haluton työntekoon ja loikoili päiväkaudet lehden konttorihuoneessa. Sensijaan hän kiinnitti huomiotaan Aktivistille saapuneisiin kirjoituksiin, joiden suhteen ei hänellä ollut muuta tekemistä kuin lähettää ne muun postin mukana Kokkolaan.

Miten Kivisestä tuli „toimittaja".

Useampia kertoja Kivinen kirjoitteli Kokkolaan pyytäen, että nimensä merkittäisiin toimituskuntaan, mutta sitä ei tehty. Viimein hän lehden vastaavan toimittajan ollessa matkoilla ilmoitti puhelimessa Kokkolaan, että vastaava toimittaja on määränyt hänen nimensä julkaistavaksi toimituksen jäsenten luettelossa. Se tehtiinkin hyvässä uskossa, ja ehti Kivisen nimi komeilla parissa Aktivistissa. Lisäksi Kivinen itse pyysi Ajan Sanaa julkaisemaan uutisen, että Urho J. Kivinen on valittu „vakinaiseksi jäseneksi Aktivistin toimitukseen". Ajan Sana julkaisi uutisen.

Tämän jälkeen Kivinen varsinkin vastaavan toimittajan poissaollessa anteli toimittaja-ominaisuudessaan mahtipontisia käskyjä, jotka huvittivat muita, mutta joskus sellaiset määräykset tuottivat ikävyyksiäkin. Otettakoon tähän ote eräästä Kivisen kirjeestä:

„. . . . Aikaisemmin sinne (Kokkolaan) lähettämistäni kirjoituksista olisi julkaistava ensi numerossa:
1. Lapuanliike Thermopylain solassa.
2. Maalaisliitto ja kommunistit.
3. Kuopion lyseolaiset.
Nämä kolme kirjoitusta olisi siis pantava numeroon 6, muita sen mukaan kuin tilaa riittää".

Myöhemmin selvisi, ettei Kivinen ollut lehden vastaavalta toimittajalta saanut sellaista määräystä kirjoitusten suhteen, vaan oli tässäkin kysymyksessä provokatio. Oliko Kiviselle määräyksen antanut Turun Sanomat vaiko joku muu siltasaarelainen klikki, on vielä osittain selvittämättä.

Vieläkin yksi ote Kivisen Kokkolaan lähettämistä kirjeistä, joka koskee kieltolakiasioita. Eräs Aktivistin toimittajista oli kirjoittanut asiallisen kirjoituksen kieltolaista. Sen johdosta Kivinen kirjoitti kirjeessään seuraavaa:

„ . . . . Sinun kirjoituksestasi minä pyyhin sanat: raitis kansa on yläpuolella ei-raitista kansaa', koska suvaitsen — kuule — olla eri mieltä siitä raittiuden merkityksestä... Minuun voidaan siis sovelluttaa sanat: vielä niin nuori ja kuitenkin niin paatunut".

Tämä olkoon vain osoituksena siitä, ettei Kiviselle muilutusmatkalla mahdollisesti tarjotut ryypyt olleet vastenmielisiä, eikä siis ollut kysymyksessä mikään pakotus, vaan hänen „vakaumuksensa" kunnioittaminen.

Kivinen ilmiantaa kaksi Aktivistin kirjoittajaa, joista seuraa yhteensä 1 vuosi 2 kuukautta vankeutta kirjoittajille.

Huolimatta siitä, että Kivinen aikaisemmin oli toivonut pääsevänsä vankilaan kärsimään isänmaan asioissa, hän jouduttuaan pidätetyksi Aktivistin jutussa esiintyi kokonaan toisenlaisena miehenä. Hän itkeskeli ja valitteli Kokkolan poliisilaitoksella ja päästyään vapaaksi sieltä teki ilmiannon, jonka johdosta kaksi lehden avustajaa Snellman ja Jokilehto sitten saivat vankeustuomiot Kokkolan raastuvanoikeudessa. Palattuaan Kokkolasta Kivinen jäätyään yksin Aktivistin konttoriin kaivoi pöytälaatikoista esiin Snellmanin ja Jokilehdon kirjeet, jotka olivat seuranneet heidän aikaisemmin lehdelle lähettämiään kirjoituksia. Nämä Kivinen salaa postissa lähetti Kokkolan tunnetulle poliisimestarille seurauksella, että Snellman ja Jokilehto joutuivat syytteeseen.

„Lapuan Liike saa minusta vaarallisen vastustajan", uhkailee Kivinen.

Oikeusjutun päätyttyä ei Kivisellä ollut enää työtä, mutta sai hän asunnon ja elatuksen voidakseen hankkia itselleen toimipaikan. Sellaista hän ei saanut, mutta halusi matkustaa kotipaikkakunnalleen perunkirjoitukseen, koska äitinsä oli kuollut. Isäpuolensa nim. oli Kiviselle kirjoittanut aikaisemmin, että vainajan viimeinen toivomus oli, että Kivinen ei saapuisi hautajaisiin. Matkalle lähtiessään Kiviselle selitettiin, ettei Lapualla ollut hänelle enää työtä. Varustettuna runsailla matkarahoilla mies matkusti Helsinkiin ja edelleen kotipaikkakunnalleen Kuusjoelle. Jonkun ajan kuluttua kuitenkin Kivisen rahat olivat loppuneet ja hän alkoi pommittaa pankinjohtaja Nikulaa kirjeillään, joissa vaati eläkkeentapaista uhaten muuten tehdä „hirvittäviä paljastuksia" ja sanoen olevansa vaarallinen mies Lapuan Liikkeelle. K.o. kirje on nyt luovutettu viranomaisille, joten sen julkaiseminen tässä yhteydessä ei ole tarpeellinen. Mainittakoon, että Kivisen kirje loppui sanoihin „ilman kunnioitusta".

Provokaattori Kivinen vierailulla „Sosialidemokraatissa" ja „Turun Sanomissa".

Helsinkiin tultuaan Kivinen huomasi rahojen loppuvan ja kääntyi „tietoinensa« Sasu Punasen puoleen ja sai Sasulta lupauksen, että Sasu ei paljasta Kivisen kanssa pitämäänsä yhteyttä, vaan maksaa hänelle runsaasti rahaa kaikista tiedoista, jotka koskevat Lapuaa. Sillä kertaa, kuten tavallista, ei Sasulla ollut rahaa „päällä". Mutta Urho Vilpittömällä Turun Sanomissa oli. Hän sopi Kivisen kanssa

Kivisiä, pommeja,

— Sinimustaa,

hälinää, hulinaa, takavarikkoja, kannunvalantaa! Onpa ollut taas kerrakseen „viikonkuvia".

Ensin tavaritsh Urho J. Kivinen saa Turun Sanomilta 150 mk. „paljastuksesta" n:o 1. Ensimäinen virallinen seuraus tästä idiootin hengentuotteesta: oikeusministeriö toimituttaa kiireellisen tutkimuksen Sinimustan toimituksessa ja takavarikoi — toimittajan poissaollessa — lehden kirjeenvaihdon. S'il vous plait.

Seuraavana päivänä käy Kivinen tervehdyskäynnillä Lapualla punapaitaisena. Saattojoukko, vihellyksiä, pilliorkesteri, valokuvia. Luottopiletti Lapualta S. S.-demokraatin toimitukseen, jossa „uhri" nyt vuorostaan kertoo näkemyksiään Sasulle unohtaen kuitenkin mainita, että hänellä oli pitkävartiset naisten sukat, jotka hän „unohti" jalkoihinsa ent. kortteeripaikastaan „toimittajana"-oloaikanaan, samoinkuin suuhunsa saman kortteeritalon vanhat hautajaiskaramellit. Mutta Urhon suuhan ei olekaan tuohesta, koska sinne muilutusmatkalla kelpasi prosentitkin. (Ne vaarallisimmat muiluttajat ovat ylen kohteliaita. Hra Ståhlbergille antoivat matkatoveriksi vaimon, hra Kiviselle „varpusen" — hänellä kun ei vielä ole omaa rouvaa).

Nojaa, nojaa. Sitte tuli „Vaasan pamaus" kuin salama kirkkaalta taivaalta. Tässä taitaa saksalainen pommiparlamentarismi ruveta jäämään vähän niinkuin jälkeen — ainakin mitä tulee vasemmistolehtien säikähdysartikkeleihin. Eikä vain vasemmisto-, mutta moni oikeistolehtikin, leväten rauhan laakereillaan, alkaa nähdä näkyjä. Vaasa-lehtikin kirjoittaa täysin sosialistisen pääartikkelin, jonka johdosta Ilkan piiriin siirtynyt Lauri Halme hykertää pankkiirikäsiään Leinosen Artun lehden pääkirjoituksen paikalla.

Jotta, herrat aktivistit, älkää luulkokaan, että teille enää mitään apua puolueista tulee. Kaikki ne ovat samaa maata — L.L:kin sinänsä on niiden mielestä tuuleen haihtuvaa savua.

Ja tämä Sinimusta tästä nyt tuntuu kaikesta pyykkiin joutuvan ikäänkuin se olisi kaiken pahuuden isä belsebuubi. Viikon päivät on täällä pidetty kuulusteluja, ja kun kävi niin kummasti, että viime numerossa oli artikkeli kommunistien kirjapainopuuhista, tahtoo oikeusministeri nyt käydä sen kimppuun. Ja katso: eräs avustajamme, joka on sen lähettänyt, on kutsuttu kyseltäväksi. Vissiin kai Sinimusta senjohdosta tulee hirtettäväksi. Rikos onkin hirvittävä: ei näet saa sanoa, että kommunistilehtiyrityksille pitää valtion puolesta panna tulppa suuhun. Kun siltasaarelaislehdet joka päivä vatkuttavat, että Sinimusta pitää lakkauttaa, niin niitä kohtaan ei ministereillä toimenpiteitä kylläkään riitä.

Sellaista on maailmanmeno. Täytyy kysyä: Kivinenkö tätä maata nyt hallitsee?

Tikta Tuuri.

---

kirjoituspalkkiosta à 150:— kirjoituksesta. Niin sitten julkaisi lehti Kivisen „Mitä kuulin ja näin Lapualla"-kirjoitukset, joista yksi kirjoitus on vielä julkaisematta, nim. kolmas, jonka Kivinen jo toista viikkoa sitten lähetti Turun Sanomille. Sasun kanssa Kivinen oli kirjeenvaihdossa, mutta Sasu ei hennonut niin vain rahojaan luovuttaa, vaan piti tietonsa, mitä oli saanut, ja K. jäi ilman Juudaksen penninkejä.

Kivisen kiristysilmiantojen johdosta tunkeutuvat viranomaiset „Sinimustan" toimitukseen ja takavarikoivat kirjeenvaihdon. — Kuulusteluja.

Toukokuun 8 p:nä tunkeutui poliisitarkastaja Pimentola oikeusministeriön määräyksestä useiden poliisien kanssa Sinimustan toimitukseen toimittaen muutamia kuulusteluja. Huolimatta siitä, että lehden toimittaja oli matkoilla, takavarikoivat viranomaiset koko lehden kirjeenvaihdon ja toimittivat täydellisen tarkastuksen toimituksessa. Kivinen ei ollut viranomaisten mukana, mutta

Kivinenkin ilmestyi samana päivänä Lapualle — punapaitaisena.

15 minuuttia sen jälkeen, kun poliisitarkastaja oli lopettanut Sinimustaa koskevat kuulustelut, ilmestyi Kivinen punaisissa tamineissa Lapuan maantielle. Kivisen oleskelua Lapualla on päivälehdissä selostettu monella eri tavalla ja Kivinen itsekin tehnyt siitä selkoa, joten sen lähempi selonteko tässä yhteydessä on tarpeeton. Mainittakoon, että Kivinen pyysi lapualaisilta anteeksi ja myöskin armoa. Turun Sanomilla on tilaisuus 150 markalla ostaa taas Kiviseltä kirjoitus, „Mitä kuulin ja näin Lapualla".

Vaasa-lehti jatkaa Kivisen ja Urho Toivolan paljastuksia.

„Vaasa" kirjoittaa kuten aikaisemmin m. m. Kaleva, että Sinimustan kustantajana on pankinjohtaja Nikula eikä kirjailija Heikki Asunta, kuten kruununvoudille on ilmoitettu. Tämän perättömän ilmiannon lehti tekee samaan aikaan, kun viranomaiset tutkivat asiaa. Kivinen, puoluelehdet ja kumpp. ovat hyvänä esimerkkinä siitä, miten ja minkälaisia keinoja käyttäen koetetaan varsinkin näin kevään korvalla johtaa kansalaisia ajattelemaan epäilevästi kansanliikkeestä ja siinä toimivista miehistä. Tarkoitus pyhittää keinot — välikappaleina on käytetty milloin ruotsalaisia sanomalehtimiehiä, milloin „rykmentin komentajia" ja niinkuin nyt Kivisestä kysymyksessä ollen — idioottia.

Porvarillisen isänmaan tuhoamistyö

„Kommunismin Aapisessa“, kirjoitettu opastuskirjaksi agitaattoreille, kirjoittaa komisaari N. Bucharin m.m.: „Toteuttaakseen kommunistisen järjestelmän proletariaatti välttämättömästi tarvitsee kaiken vallan ja voiman. „Diktatuuri“ merkitsee erikoisen ankaraa hallitustapaa ja päättäväisyyttä vihollista kukistettaessa. On täysin käsitettävää, että tällaisen asiantilan vallitessa ei saata olla kysymystäkään „vapauksista“ kaikille ihmisille. Proletariaatin diktatuuriin ei mahdu vapaus porvaristoa varten. Tätä diktatuuria juuri tarvitaankin sitä varten, että porvaristolta riistetään vapaus, että se sidotaan käsistään ja jaloistaan, ettei sille suoda mahdollisuutta käydä taistelua vallankumouksellista proletariaattia vastaan.“ — „Tosiaankin, mitä varten me tarvitsemme diktatuuria? Jotta järjestyneesti tehtäisiin loppu porvariston herruudesta, jotta voisimme käyttää väkivaltaa (me sanomme sen avoimesti) proletariaatin vihollista vastaan.“ — „Mutta jos se taistelee sitä vastaan, niin sen tehtäviin sisältyy siis iskeä sitä, tuhota se. Mutta koska armeija on valtion päävoima, niin porvariston voittamiseksi on välttämätöntä rappeuttaa se, tuhota porvarillinen armeija ensi sijassa.“ — „Me olemme jo havainneet proletariaatin tehtäviin sisältyvän porvariston valtion murskaamisen, eikä suinkaan sen puolustamisen.“ — „On tehtävä itselleen selväksi, onko työväenluokalla kapitalismin vallitessa minkäänmoista isänmaata. Marx vastasi tähän kommunistisen Puolueen Manifestissa: „Proletaareilla ei ole isänmaata.“ Ja hän oli oikeassa.“ (siv. 71, 70, 136. harv. alkup.)

Marraskuulla v. 1917 pidettiin Tampereen Työväentalon suuressa juhlasalissa kunnallisjärjestön toimesta kokous. Tilaisuudessa oli sali ääriään myöten täynnä marxilaisia sosiaalidemokraatteja. Kokous oli järjestetty kysymyksen johdosta: Millä kannalla on „työväki“ proletariaatin diktatuuriin nähden? Kaikki puhujat leimuavissa palopuheissaan vaativat proletariaatin diktatuuria. On muistettava, että silloin ei ollut mitään kommunistista puoluetta Suomessa. Ja on edelleen muistettava, että tamperelaiset ovat yleensä edustaneet maltillisempaa suuntaa marxilaisuudessa.

Marxilainen oppi on sodanjulistus meidän yhteiskuntajärjestystämme vastaan, ja se työskentelee laillisilla ja laittomilla keinoilla, joko hitaasti tai raivokkaasti, tuhotakseen sen, joka meille on kallista, arvokasta ja vakavaa. Ne jotka hyväksyvät tämän yhteiskuntaopin, kantavat joko tietensä tai tietämättään kapinallisuuden siemeniä itsessään. Me ymmärrämme, mistä syystä luokkatietoisien sosialistien kenkää puristaa nyt, kun kansa alkaa vähitellen ymmärtää materialistisen marxilaisuuden lopullisia päämääriä. Liikuttavaa on heidän laillisuutensa, näiden ammatti-maailmanparantajien, joiden pelastuksen toivo on porvarillisten keskinäisessä erimielisyydessä.

H. M.

Erään menneen ajan suuren ajattelijan mietelmistä on nykyajallakin jotakin oppimista

Luennoissaan „Historian filosofiasta“ on Hegel arvostellut Caesarin menettelyä rappiolle joutuneeseen senaattoriin nähden historialliseksi välttämättömyydeksi. Rooman hallitusvalta oli näet tehty riippuvaksi puolueiden pelin kautta rappiolle joutuneesta kansasta. Roomalaiset kansalaiset liittyivät etevämpiin ja vaikutusvaltaisempiin yksilöihin, joita imartelivat, päästäkseen etuilemaan vallasta ja hyvistä tuloista. Pompejus ja Caesar, Rooman loistavimmat miehet, törmäilivät toisiaan vastaan. Pompejus senaatin kanssa näennäisesti tasavallan ja kansanvallan puolesta, Caesar legiooneinensa neron yliotteella.

Kansanvaltaista hallitusmenoa sellaisenaan ei enää voitu säilyttää, sillä se oli kansan silmissä tehnyt vararikon.

Caesar teki sentähden, sanoo Hegel, maailman historian kannalta katsoen oikein aikaansaadessaan valtakunnan koossa pysymisen ja eheyttämisen. Väkivaltaisen menettelynsä kautta tasavaltaa kohtaan, josta ainoastaan varjo enää oli jälellä, esti Caesar Rooman vallan perikatoon joutumisen. Pompejus ja senaatti sekä kaikki senaatin puolella olevat paasasivat alati tasavallan ja kansanvallan arvosta (dignitas) ja arvovallasta (auctoritas) ja sen lipun alla liikkuivat kaikki suojelusta tarvitsevat keskinkertaisuudet. — Mutta Caesar teki lopun tuosta tyhjästä muodollisuudesta ja pystytti tavallaan Rooman maailmanvallan. Rooman jaloimmat miehet pitivät Caesarin valtaa jonakin satumaisena ja hänen henkilöstään riippuvana. Niinpä itse Cato lausui Caesarista: „Hänen hyveensä olkoot kirotut, sillä ne ovat syösseet isänmaani turmioon“; mutta ei ollut Caesar, vaan välttämättömyys, joka hävitti tasavallan, sanoo Hegel. Caesarin henkilökohtainen ystävä Brutuskin yhtyi Caesarin murhaajiin isänmaansa eteen valvoakseen. Mutta Caesarin kuoltua nähtiin heti että Roomaa ei enää käynyt entiseen tapaan hallitseminen ja roomalaisten oli pakko se uskoa. — Valtiomenon muutos muuten, sanoo Hegel, saa yleisen mielipiteen hyväksymisen vasta sen kautta, että se toistuu. Niin on, lisää Hegel, Napoleon kahdesti sortunut ja kahdesti Bourbonit maasta karkoitettiin. Toistamisen kautta muuttuu se, joka alusta näyttäytyi ainoastaan mahdolliseksi ja satumaiseksi, joksikin pysyväiseksi ja vahvistetuksi.

(Föreläsningar öfver Historiens Philosophi af G. W. Fr. Hegel. Öfversatt af N. Ignell, Stockholm 1850 siv. 362—364). —

OLISIKO PITÄNYT ANTAA RÄJÄHTÄÄ?

Eräs mies nukkui sikeätä unta ruutitynnörin päällä ja näki erinomaisen kauniita unia. Vihamies oli hänen nukkuessaan sytyttänyt ruutitynnöriin johtavan sytytyslangan ja tuli läheni hitaasti, mutta varmasti ruutia. Nukkuja vaan hymyili unissaan, sillä hän näki kauniita unia paratiisin kukkaisniityistä, joilla ikuinen rauha ja suloinen sovinto vallitsi. Silloin saapui hänen veljensä, herätti voimakkaalla varoitushuudolla nukkujan, antoi sytyttäjälle nasevan potkun takapuoleen ja sai viime hetkessä sytytyslangan katkaistuksi. Ja arvatkaapas, hyvät kansalaiset, mitä silloin teki se unesta herätettv? Kiittikö hän liikutettuna herättäjäänsä? Eikös mitä! Unenpöpperöstään selvittyään hän suuttui hirmuisesti ja rupesi kiivaasti sättimään veljeänsä siitä, että tämä oli herättänyt hänet kesken makeinta untaan. Olisihan se sytytyslanka voinut muka itsestäänkin sammua, ennenkuin se olisi ehtinyt ruudin sytyttää. Ei mokoman takia olisi saanut häiritä nukkujan makeata unta.

Niin Suomen kansakin nukkui hurskaan unta valheellisen turvallisuudentunteen vallassa ja uneksi kauniita unia veljeydestä, vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta y.m. kauniista aatteista ja tykkäsi, että kyllä tämä elämä rauhassa ja sovinnossa on sentään mukavaa, ja kyllä se on hauskaa, kun tuo kommunistikin on ruvennut noin rauhalliseksi ja sovinnolliseksi, ettei mitään pahoja yrkäile. Niin ainakin vakuutti kommunistin velipuoli, joka takasi punapaitaisen kaverinsa täysin lojaaliseksi kansalaiseksi, varsinkin jos se hengenheimolainen saisi sitä rauhassa valistaa ja kasvattaa. Mutta se punapaitainen kaveri vain kaikessa hiljaisuudessa kaiveli salaperäisiä maanalaisia käytäviä, kanniskeli niihin ruutitynnöreitä ja miinoitteli parhaansa mukaan tätä yhteiskuntaa sillä aikaa, kun kansa veteli suloisia unia ja uskoi niitä, jotka vakuuttelivat, ettei tämä punapaita millään tavoin vaarallinen ole, onpahan vain mukava ja rauhallinen mies.

Kun se punapaidan maanalainen miinoitustyö sitten alkoi olla kunnossa, niin ryhtyi se kaikessa rauhassa sytyttelemään panostaan. Valkea läheni jo uhkaavasti ruutitynnöriä, ja pianpa olisi tainnut tämä viattomuuden unta nukkuva yhteiskunta räjähtää pirstaleiksi, ellei Lapuan Liike olisi nostanut voimakasta herätyshuutoa ja saanut ajoissa sytytyslankaa katkaistuksi. Samalla antoi Lapuan Liike sille punapaitaiselle sytyttelijälle hieman terveellistä rökitystä ja potkut koko talosta.

Unesta herätetty Suomen kansa ei aluksi unenpöpperössään oikein hoksannut, miten asiaan suhtautua. Jotkut kyllä kiittelivät herättäjää, että tämä pelasti heidät vaarasta, mutta kun se punapaitaisten hengenheimolainen ja muut samaan suuntaan kallistuvat olivat päässeet oikein täysin hereille ja saaneet silmänsä auki, niin hekös alkoivat kohta havaita sen herättäjän toiminnassa paljon moittimisen aihetta. Ne alkoivat suurella äänellä sättiä ja huutaa, että eihän tässä niin suurta vaaraa olisi ollutkaan, olisihan se sytyslanka voinut muka itsestäänkin sammua ennenkuin tuli olisi ruutiin ehtinyt. Olisihan sillä aikaa voinut ruveta vaikka esim. satamaan, ja olisihan sitä siksi toiseksi kai muutenkin herätty ennen räjähdystä. Kun tässä nähtiin niin kauniita uniakin, niin tullappas siihen nyt kesken kaiken ja herättää sellaisella melulla. Eikä sille punapaitaiselle kaverille olisi saanut antaa rökitystä ja potkua talosta, kyllä se hengenheimolainen olisi sitä vähitellen valistanut ja kasvattanut. Nyt oli raukkaan tainnut se potku vähän sattua, eikö lie takapuolikin hieman mustelmilla. Eikä hyvää sytytyslankaa olisi saanut niin vain katkaista, ilmeinen vahinko siinä tuli. Ja kun sitä asiaa sitten oikein miesvoimalla punnittiin ja peukaloitiin, niin siinäkös sättimistä piisasi. Havaittiin, että se herättäjä oli saanut aikaan paljasta pahaa ja vahinkoa, ja sitten se sätittiinkin yhteisvoimin oikein pahanpäiväisesti. Varsinkin punapaitaisen hengenheimolaisilla ja eräillä muillakin on niin kovasti ikävä sitä kaveria. . .

Tässä kansassa on valitettavasti yhä vielä paljon sellaisia, jotka eivät tahdo eivätkä uskalla katsoa kylmää totuutta suoraan vasten naamaa, vaan mieluummin sulkevat silmänsä tosiasioilta ja uneksivat kaikenlaisia ruusunkarvaisia unelmia, joilla ei ole mitään vastinetta todellisuudessa. He huutavat, että vasemmisto on aivan lojaalia ja yhteiskuntaa kannattavaa ainesta, että mitään kommunistivaaraa ei ole olemassa, että yhteiskuntamme on täysin turvattu; eikä mitään toimenpiteitä muka tarvita kommunismia vastaan. He ovat niitä, jotka mieluummin haluaisivat nukkua rauhassa ja nähdä kauniita unia vaikka ruutitynnörin päällä.

Kuti.

Lapua 1931, Lapuan Kirjapaino